

TEMATIKUS TERV

Tantárgy: Magyar nyelv és irodalom - olvasás

Osztály: 3. osztály

Témakör: Határtalan hazában

A tematikus terv témája: Szent István király

Tankönyv: Burai Lászlóné és Dr. Faragó Attiláné: Hétszínvirág olvasókönyv 3. osztályosoknak, 2015.

Időtartam: 7 óra

Fejlesztési célok:

1. Beszédkészség, szóbeli szövegalkotás és a megértés fejlesztése:

- Kifejező, mások számára érthető, nyelvileg igényes és helyes beszéd.
- Saját vélemény megfogalmazása és megvédése a beszédhelyzetnek megfelelően.
- Mások véleményének meghallgatása, megértése.
- Az aktív szókincs intenzív gyarapítása.
- Állandósult szókapcsolatok, szólások, közmondások jelentésének értelmezése az olvasott szövegekben.
- Több mondatos szöveg alkotása az olvasmányok tartalmáról, gyűjtött tapasztalatokról.
- Különböző dramatikus formák kipróbálása.

2. Olvasás, az írott szöveg megértése:

- Az olvasástechnika fejlesztése, automatizálása, a folyékony olvasás kialakításának segítése különböző szövegek néma és hangos olvasásával.
- Az értő olvasás kialakítása, bizonyítása feladatmegoldással, vélemény megfogalmazásával az olvasottakról.
- Grafikus szervezők alkalmazása a hatékonyabb szövegértés érdekében.
- Az olvasmányhoz kapcsolódó előzetes ismeretek, személyes élmények, tapasztalatok felidézése és megosztása, a szöveg cselekményének utólagos felidézése.
- Szövegmunka tanítói irányítással, önállóan és csoportosan.

- Néhány mondatos vélemény megfogalmazása szóban vagy írásban az olvasottakról.

3. Irodalmi kultúra, az irodalmi művek értelmezése:

- A történet idejének és helyszínének azonosítása. A cselekmény kezdő- és végpontjának, a cselekményelemek sorrendjének, összefüggéseinek megállapítása.
- Az irodalmi művek érzelmi tartalmának átélését segítő interaktív játékok alkalmazása.
- Az olvasás iránti érzelmi és gondolati érdeklődés fenntartása, az olvasás örömeinek felfedeztetése.
- A nemzeti kultúra tiszteletére való nevelés.

4. Írás, szövegalkotás fejlesztése:

- A képzelet, az önkifejezés aktivizálása különböző szövegformák megismerésével és az írásbeli szövegalkotás képességének továbbfejlesztésével.
- Az írás eszközszintre emelésének segítése írásbeli feladatok során.
- A tanult nyelvtani, helyesírási ismeretek alkalmazása saját írásmunkában.

5. A tanulási képesség fejlesztése:

- A tanulók önállóságának növelése: a feladatvégzésben; az információszerzésben és felhasználásban; az önellenőrzésben.
- Szorgalmi feladatok, gyűjtőmunkák, kutatómunkák kiadása.
- Vázlatkészítés irányítással; tanulás és összefoglalás vázlat segítségével.
- Adatok, információk gyűjtésének, célszerű elrendezésének alkalmazása.
- Az önálló feladatvégzés egyes lépéseinek megalapozása és gyakorlása (lexikonok használata). Gondolkodás a saját gondolkodási folyamatokról, a tapasztalatok megosztása.
- Információk, adatok visszakeresése tanítói irányítással. A szöveg értelmezése, egyszerű ok-okozati összefüggés felismerése; következtetések.

6. Az ítélőképesség, az erkölcsi, az esztétikai és a történeti érzék fejlesztése:

- Mások véleményének megértése, elfogadása. Vélemények összevetése, különbségek és hasonlóságok megfigyelése, felismerése, vitakészség alakítása.

- A történetiségen alapuló összefüggések megértése az egy szálon futó olvasmányokban.
- Azonosulás, ítélet, érvek gyűjtése és állásfoglalás bizonyos témákban.

Követelmények - a tanulók legyenek képesek:

- Előismereteik felhasználására, összefoglalására a témakörön belül.
- Életkorának megfelelő szöveg megértésére néma olvasás útján.
- Dramatikus eszközök által azonosulni a szereplőkkel, az olvasottakat megjeleníteni, értelmezni az életkori sajátosságainak megfelelő olvasmányok befogadása során.
- Egy történet várható eseményeinek jóslására.
- A tanult olvasási, felolvasási, szövegalkotási, vázlatkészítési, lejegyzési technikák alkalmazására.
- Különböző forrásokból információszerezésre, azok összefoglalására.
- Használni az ismert kézikönyveket.
- Bekapcsolódni a csoportos beszélgetésbe, vitába, közös élményekről, tevékenységekről való beszélgetésekbe és azok értékelésbe.
- A társakkal való együttműködésre.

A téma projektté, témahétté alakítására néhány ötlet:

- Kiállítás rendezése a projek alatt elkészült munkákból.
- Vers- és mesemondó verseny szervezése.
- Kvízzjáték, Ki mit tud? versenyek.
- Testnevelés: Lovagi próbák teljesítése.
- Ének-zene: Korabeli zenék hallgatása., Hangverseny szervezése.
- Vizuális kultúra: palást és pajzs tervezése; ruhatervezés.

A téma feldolgozásának menete:

Előzetes feladat: A tanulókkal, egy héttel a téma feldolgozásának megkezdése előtt közlöm, hogy Szent Istvánról szóló olvasmányokkal fogunk foglalkozni 7 órán keresztül. Át kell gondolniuk, hogy mit tudnak/hallottak róla. Ezzel kapcsolatban kérdezzék a szüleiket, családtagjaikat. (Tisztázom, hogy egyelőre semmiféle kutatómunkát ne végezzenek, mivel az majd egy későbbi feladatuk lesz.)

I. Előkészítés

1. Motiválás, ráhangolódás az adott korra. Az előzetes ismeretek felidézése. A záró órára elkészítendő feladatok ismertetése.

II. Témafeldolgozás

2. A legfontosabb információk megismerése István életéről, a Szent István király című rövidített olvasmány feldolgozása által. Szókincsbővítés, a szövegtartalom megértésének segítése differenciáltan.

3. István király uralkodásának részletesebb megismerése a Szent István király című olvasmány feldolgozása által. A tanulók önállóságának növelése az információszerzésben; ok-okozati összefüggések megláttatása.

4. Az István király ítélete című olvasmány feldolgozása által a tanulók ítéletalkotó képességének, kritikai gondolkodásának fejlesztése egyéni képességekhez mérten. Önálló véleménynyilvánításra buzdítás, vitakészség alakítása

5. Drámapedagógiai eljárások alkalmazásával az István király ítélete című olvasmány elmélyítése, az olvasástechnika fejlesztése.

6. I. Koronázási jelvényeinkről szóló szöveg feldolgozása mozaik módszerrel, interaktív feladatokkal.

III. A témát lezáró órák

7. Játékos összefoglalás, „tévéműsor készítése” István királyról tanultak felhasználásával.

8. Gyűjtő-és kutatómunkák bemutatása, múzeumi látogatásként megélve. A témafeldolgozás tanulói értékelése.

	A TANANYAG ÉS A HOZZÁ KAPCSOLÓDÓ TEVÉKENYSÁGEK, FELADATOK	MÓDSZER, MUNKAFORMA	ESZKÖZÖK
1.	<p>I. A TÉMA ELŐKÉSZÍTÉSE</p> <p>CÉL: Motiválás, ráhangolódás az adott korra. Az előzetes ismeretek felidézése. A záró órára elkészítendő feladatok ismertetése.</p> <p>1. István, a király című rockopera hallgatása A rockopera egy részletének meghallgatása. A tanulónak ki kell találniuk kivel fogunk a következő órákon foglalkozni.</p> <p>2. Az előismeretek előhívása, felelevenítése képek időszalagon való elhelyezésével</p> <p>Minden csoport összevágott képeket rak ki. Meg kell beszélniük kit/kiket ábrázol és időben is be kell határolniuk az adott eseményt. Egy csoport egy olyan személyről kap képet, akiről még nem tanultak. Ők próbálják kitalálni ki van a képen, illetve eddig miket hallottak róla.</p> <p>Frontális beszélgetés a képekről a tanulók előzetes ismereteit felelevenítve. Minden csoport kiegészítheti a többi csoport megoldásait új hozzászólásokkal. <i>A képeken a következők szerepelnek: Hunor és Magyar; Attila; a vérszerződés; Árpád; I. Szent István.</i></p> <p>A képek elhelyezése az osztálytermi időszalagon.</p>	<p>Módszer: tevékenykedtetés Munkaforma: frontális munka</p> <p>Módszer: tevékenykedtetés Munkaforma: csoportmunka</p> <p>Módszer: megbeszélés, ellenőrzés Munkaforma: frontális munka</p> <p>Módszer: munkáltatás, megbeszélés Munkaforma: frontális munka</p>	<p>István, a király rock-opera</p> <p>összevágott képek, boríték</p> <p>képek</p> <p>időszalag, képek</p>

<p>3. Asszociációs fürtábra</p> <p>Minden csoportnak össze kell írnia, hogy miket hallott, tud I. Szent István királyról. Milyennek képzelitek el? Gyűjtsetek szavakat! Erre a feladatra három perc áll rendelkezésükre. (A csoportmunkák során a kiosztott szerepeknek megfelelően kell dolgozniuk.)</p> <p>Minden csoport csomagolópapírja kikerül sorban a táblára. A szóvivők mindig csak az új információkat olvashatják fel a csoportjuk asszociációjából.</p> <p>4. Időutazás</p> <p>Minden tanuló feláll, az osztály közös időutazása a kezdetét veszi. Egy képzeletbeli időgép segítségével visszarepülünk körülbelül a 960-as évekbe.</p> <p>A megérkezés után képek vetítésével segítem a tanulók behelyezkedését az adott korba.</p> <p>5. Gyűjtő- és kutatómunkák ismertetése</p> <p>A záró órára a tanulóknak fel kell készülniük kisebb csoportokban a következőkből:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>könyvtári minikutatás</i> - <i>könyvgyűjtés</i> - <i>plakátkiállítás, melynek lehetséges témái:</i> <i>István családfája</i> <i>A palástról</i> <i>Emlékezzünk Szent Istvánra</i> <i>Harcok és fegyverzet</i> <p>Ezek csak lehetőségek, bármi előre egyeztetett témát választhatnak. Párokban illetve 3 fős csoportokban is dolgozhatnak a tanulók. A plakát jellemzőinek, vizuális</p>	<p>Módszer: munkáltatás Munkaforma: csoportmunka</p> <p>Módszer: megbeszélés, ellenőrzés Munkaforma: frontális munka</p> <p>Módszer: tevékenykedtetés Munkaforma: frontális munka</p> <p>Módszer: szemléltetés Munkaforma: frontális munka</p> <p>Módszer: tanítói közlés, beszélgetés Munkaforma: frontális munka</p>	<p>csomagoló- papír, filc</p> <p>asszociáci- ók, tábla, gy.ragasztó</p> <p>képek, projektor, számítógép</p>
---	--	---

	<p>elrendezésének a tisztázása, és a felmerülő kérdésekre való válaszolás.</p> <p>5. Házi feladat kijelölése</p> <p><u>1. lehetőség:</u> Fent-lent találkozó vers írása. A megadott kulcsszót (István) szót mindenkinek csupa nagybetűvel le kell írnia egy lap közepére úgy, hogy a szó minden betűje egymás alatti sorba kerüljön. Ezzel kapcsolatban írni kell egy kis verset. Elég csak szavakat írni. Milyennek képzelitek őt? Írjatok tulajdonságokat, jellemzőket a versetekben.</p> <p>Példa mutatása egy másik témában: EGYHÁZ</p> <p style="padding-left: 40px;">tEmplom, GYülekezet, Hívők, kik imÁdságot Zengnek.</p> <p><u>2. lehetőség:</u> Kérdésalkotás. Ki mire kíváncsi Szent Istvánnal kapcsolatban? Mondatcsíkokra kell felírni 4-5 kérdést.</p>	<p>Módszer: tanítói közlés</p> <p>Munkaforma: frontális munka</p>	
2.	<p>II. A TÉMAFELDOLGOZÁS FOLYAMATA</p> <p>CÉL: A legfontosabb információk megismerése István életéről, a <i>Szent István király</i> című rövidített olvasmány feldolgozása által. Szókincsbővítés, a szövegtartalom megértésének segítése differenciáltan.</p> <p>Célkitűzés: A mai órán megismerjük István életének legjelentősebb állomásait.</p> <p>1. Házi feladatok megbeszélése</p> <p>A versek és kérdések kihelyezése a táblára. A kérdések felolvasása, újabb</p>	<p>Módszer: beszélgetés</p>	<p>elkészült versek</p>

<p>kérdések felírása. Ezután a versek felolvasása és meghallgatása. Szavazás hirdetése az 5 legjobb vers kiválasztására. A tanulók versalkotásra való buzdítása.</p> <p>2. Szent István király – rövidített olvasmány</p> <p>a, Tanulói olvasás – differenciáltan</p> <p>A tankönyv 86. oldalán található az olvasmány. A tanulóknak némán kell elolvasniuk. A lassabban olvasó tanulók csoportját segítem, velük hangosan olvassuk el a szöveget. – staféta olvasás</p> <p>b, A tanulók spontán reakcióinak meghallgatása.</p> <p>c, Az elsődleges megértés ellenőrzése</p> <p>A házi feladatban verset írtak és kérdéseket tettek fel Istvánnal kapcsolatban. A tanulónak össze kell vetniük az elképzelésüket az olvasmányban hallottakkal. A hasonló elképzelések kiemelése.</p> <p>3. Keresd a szövegből!</p> <p>Felteszek kérdéseket a szöveg tartalmával kapcsolatban. A tanulóknak ki kell keresniük a szövegből a pontos választ, és fel kell olvasni a hozzá tartozó mondatot. A problémás részeket közösen értelmezzük.</p> <p>4. Szókincsbővítés, a szövegtartalom megértésének segítése differenciáltan</p> <p><u>Első csoport:</u> Összekeveredett betűkből szavak alkotása, melyek melléknevek. Istvánra jellemző tulajdonságokat kapnak megfejtésül.</p>	<p>Munkaforma: frontális munka</p> <p>Módszer: munkáltatás</p> <p>Munkaforma: egyéni munka</p> <p>Módszer: megbeszélés</p> <p>Munkaforma: frontális munka</p> <p>Módszer: megbeszélés</p> <p>Munkaforma: frontális munka</p> <p>Módszer: munkáltatás</p> <p>Munkaforma: egyéni munka</p> <p>Módszer: tevékenykedtetés</p> <p>Munkaforma: csoportmunka</p>	<p>olvasmány</p> <p>olvasmány</p> <p>olvasmány</p> <p>feladatlap, íróeszköz</p>
--	--	---

<p><u>Második csoport:</u> Szinonimák gyűjtése önállóan majd keresése és kiírása a <i>Magyar szinonimaszótárból</i>. A következő szavakat kell megkeresni: pogány, lázadás, uralkodik.</p> <p><u>Harmadik csoport:</u> Szólások és közmondások keresése és kiírása a <i>Magyar szólások és közmondások</i> című könyv alapján. A következőket kell kikeresni: szent, király.</p> <p>A feladatok megbeszélése közösen, mivel a csoportok feladatai egymásra épülnek. A megfejtett szavakkal vissza kell utalni az olvasmányra. Szinonimák mondása a többi csoport által, majd a kigyűjtöttek meghallgatása. Szólások és közmondások közös értelmezése az osztállyal, majd a pontos meghatározás felolvasatása az adott csoporttal.</p> <p>5. Szintetizálás</p> <p>Az olvasmány átfutása egyénileg. Állítások igazságtartamának megállapítása. A tanulóknak I-H kártyák felemelésével kell jelezniük, hogy igaznak vagy hamisnak gondolják az adott állítást. A hamis állításokat szóban igazzá kell tenniük.</p> <p>6. Szent István király képének elhelyezése az idővonalon, az új információk rögzítése a már meglévő fürtábrában.</p> <p>István képének ráhelyezése közösen az idővonalra. Az új ismeretek, információk rögzítése a már meglévő fürtábrákban. Ezek kihelyezése a táblára, a csoportok beszámolnak az ábrájuk alapján.</p> <p>7. Előkészítő feladat</p>	<p>Módszer: megbeszélés, ellenőrzés</p> <p>Munkaforma: frontális munka</p> <p>Módszer: munkáltatás</p> <p>Munkaforma: egyéni munka, frontális munka</p> <p>Módszer: tevékenykedtetés</p> <p>Munkaforma: frontális munka, csoportmunka</p>	<p>füzet, íróeszköz, Magyar szinonimaszótár</p> <p>füzet, íróeszköz, Magyar szólások és közmondások</p> <p>olvasmány, I-H kártyák</p> <p>kép, idővonal, fürtábrák, íróeszköz</p>
---	---	--

	<p>Puskagyártás: Kié lesz a legkisebb, olvasható, lényeges és helyes információkat tartalmazó puska Szent Istvánról? Versenyt hirdetek!</p> <p>8. Plusz feladat</p> <p>Kérdezzék meg a szüleitektől, hogyan történik a keresztelés, és mit jelent, ha valakit megkeresztelnek! Kérdezzék meg, nekik van-e a keresztségben kapott keresztnévük. Ha van, hozzanak fényképeket erről az eseményről.</p>	<p>Módszer: tanítói közlés</p> <p>Munkaforma: frontális munka</p> <p>Módszer: tanítói közlés</p> <p>Munkaforma: frontális munka</p>	
3.	<p>CÉL: István király uralkodásának részletesebb megismerése a <i>Szent István király</i> című olvasmány feldolgozása által. A tanulók önállóságának növelése az információszerzésben; ok-okozati összefüggések megláttatása.</p> <p>1. A verseny megrendezése</p> <p>A tanulók felolvassák miket írtak Istvánról. Megnézzük mindenki elkészült puskáját. Szavazást hirdetek, a 3 legjobb puskagyártó diák kiválasztása a cél.</p> <p>Célkitűzés: A mai órai olvasmányunkból még jobban megismerhetjük milyen király volt István.</p> <p>2. Szent István király – olvasmány</p> <p>a, Tanulói olvasás – differenciáltan</p> <p><u>Első csoport:</u> Az olvasmány hangos olvasása tanítói segítséggel.</p> <p><u>Második csoport:</u> Az olvasmány néma olvasása, az ismeretlen szavak, kifejezések aláhúzása.</p> <p><u>Harmadik csoport:</u> Az olvasmány néma olvasása. Insert-eljárás alkalmazása.</p>	<p>Módszer: ellenőrzés, beszélgetés</p> <p>Munkaforma: frontális munka</p> <p>Módszer: munkáltatás</p> <p>Munkaforma: egyéni munka</p>	<p>elkészült puskák</p> <p>olvasmány</p>

<p>Olvasás közben a következő jelek alkalmazása a lap szélén: ha kérdésed van - kérdőjel ezt már tudtad - pipa ez új információ – plusz jel</p> <p>Frontális beszélgetés, hogy milyen új információkat tudtak meg az olvasmányból, milyen kérdések merültek fel. Milyen ismeretlen szavakat és kifejezéseket találtak. Ezek jelentésének tisztázása közösen.</p> <p>c, Az elsődleges megértés ellenőrzése</p> <p>A keresztség előtt mi volt a neve Istvánnak?</p> <p>3. A keresztelés</p> <p>Beszélgetés a keresztelésről, a behozott fényképek megtekintése.</p> <p>4. Ok-okozati összefüggések keresése</p> <p>Párokban kapnak mondatokat a tanulók. El kell olvasniuk figyelmesen, majd válaszolniuk kell a kérdésekre. (Mi történt? Miért?) Mondatonként más legyen a kérdező és a válaszoló.</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>A nép egy része fel is lázadt István ellen.</i> - <i>A lázadást leverte.</i> - <i>Esztergomot érseki székhellyé tette.</i> - <i>Kétszeresen korszakalkotó volt uralkodása.</i> - <i>Szent László szentté avatta.</i> <p>A feladat megbeszélése szóban, frontálisan történik.</p>	<p>Módszer: megbeszélés Munkaforma: frontális munka</p> <p>Módszer: megbeszélés Munkaforma: frontális munka</p> <p>Módszer: beszélgetés Munkaforma: frontális munka</p> <p>Módszer: munkáltatás Munkaforma: páros munka</p> <p>Módszer: megbeszélés Munkaforma: frontális munka</p>	<p>saját fényképek</p> <p>olvasmány</p>
---	---	---

	<p>5. Térképészet</p> <p>A tanulóknak át kell futniuk az olvasmányt, és ki kell keresniük, hogy milyen városok szerepelnek az olvasmányban. Ezeket közösen megkeressük egy térképen: Pannonhalma, Esztergom, Székesfehérvár, Budapest.</p> <p>A városokról fotók nézegetése, hogy hogyan néztek ki akkor és most.</p> <p>6. Szintetizálás</p> <p>13+1 kérdéses titkos TOTÓ megoldása az olvasmánnyal kapcsolatban. Minden válaszlehetőség mellett található egy jel. Ezeket a jeleket egy táblázat segítségével átfordíthatják betűkre. Helyes válasz esetén a megfejtés: Jól dolgoztál!</p> <p>7. Előkészítő feladat</p> <p>Mindennapi életünkben betartandó szabályok gyűjtése, és leírása mondatcsikokra. 5 darabot kell írniuk.</p>	<p>Módszer: tevékenykedtetés</p> <p>Munkaforma: egyéni munka, frontális munka</p> <p>Módszer: munkáltatás</p> <p>Munkaforma: egyéni munka</p> <p>Módszer: tanítói közlés,</p> <p>Munkaforma: frontális munka</p>	<p>olvasmány, íróeszköz, térkép</p> <p>TOTÓ, íróeszköz</p>
4.	<p>CÉL: Az <i>István király ítélete</i> című olvasmány feldolgozása által a tanulók ítéletalkotó képességének, kritikai gondolkodásának fejlesztése egyéni képességekhez mérten. Önálló véleménynyilvánításra buzdítás, vitakészség alakítása.</p> <p>1. A gyűjtött szabályok felolvasása</p> <p>Milyen szabályokat kell betartanotok a mindennapok során? A tanulók elmondják, felolvassák az általuk összegyűjtött szabályokat. A 10 legfontosabbat kihelyezzük a táblára.</p> <p>2. Tollforgó – törvények</p> <p>Minden csoportnak tollforgó módszerrel össze kell gyűjtenie, hogy mi jut eszükbe a törvény szóról. Egy</p>	<p>Módszer: megbeszélés</p> <p>Munkaforma: frontális munka</p> <p>Módszer: munkáltatás</p> <p>Munkaforma:</p>	<p>szabályok</p> <p>papír, íróeszköz</p>

<p>papírra írástok fel, hogy törvény. A papírlap és a toll is körbe fog járni a csoportokon belül, és mindenkinek írnia kell rá 1-1 szót. A papír körbejár, míg le nem állítom a feladatot. Kezdhettek!</p> <p>Minden csoport választ egy szóvivőt, és ők osztják meg a csoportjuk gondolatait.</p> <p>3. Érvelés</p> <p>Miért van szükségünk törvényekre? Érvek gyűjtése szóban, csoportmunkában (minimum 3 érv), majd azok megbeszélése frontálisan.</p> <p>4. István király ítélete - olvasmány</p> <p>a, Címjólás</p> <p>A mai órai olvasmányunk címe: István király ítélete. Mit gondoltok, miről fog szólni?</p> <p>b, Az olvasmány tanítói bemutatása</p> <p>A tanulók kényelmesen elhelyezkednek és figyelemmel követi az olvasmányt.</p> <p>c, A tanulók spontán reakcióinak meghallgatása</p> <p>d, Az elsődleges megértés ellenőrzése a jóslások és az olvasmány tartalmának összevetésével</p> <p>A tanulók jóslásaikat összevetik az olvasmánnyal. A hasonló jóslatok kiemelése. A jóslás módszer lényegének folyamatos tanítása,</p>	<p>csoportmunka</p> <p>Módszer: megbeszélés Munkaforma: frontális munka</p> <p>Módszer: munkáltatás Munkaforma: csoportmunka</p> <p>Módszer: jólás Munkaforma: frontális munka</p> <p>Módszer: tanítói bemutatás Munkaforma: frontális munka</p> <p>Módszer: beszélgetés Munkaforma: frontális munka</p> <p>Módszer: beszélgetés Munkaforma: frontális munka</p>	<p>érvek</p> <p>olvasmány</p>
--	--	-------------------------------

	<p style="text-align: center;"><i>görbült.</i></p> <p>6. Szintetizálás - differenciáltan</p> <p><u>Első csoport:</u> Történetkeret kiegészítése szavakkal.</p> <p><u>Második csoport:</u> Hiányos vázlatpontok kiegészítése szavakkal.</p> <p><u>Harmadik csoport:</u> Öt pontból álló vázlat önálló elkészítése.</p> <p>A feladatok megbeszélése közösen, mivel a csoportok feladatai egymásra épülnek. Először az önállóan írt vázlatok meghallgatása, majd a kiegészített vázlatpontok felolvasatása. Végül a történetkeret meghallgatása és ellenőrzése.</p> <p>8. Házi feladat kijelölése</p> <p>A tanulók öt mondatot kapnak, ami az olvasmány tartalmát foglalja össze. Minden mondatban három lehetőség (szó) közül kell az oda illőt kiválasztaniuk. Ezen kívül az összes szónak kell egy-egy szinonimáját keresniük, amik választási lehetőségek voltak.</p>	<p>Módszer: munkáltatás</p> <p>Munkaforma: egyéni munka</p> <p>Módszer: megbeszélés</p> <p>Munkaforma: frontális munka</p> <p>Módszer: tanítói közlés</p> <p>Munkaforma: frontális munka</p>	<p>feladatlapok, íróeszköz, olvasmány</p> <p>elkészült történetkeret, vázlatok</p> <p>mondatok</p>
5.	<p>CÉL: Drámapedagógiai eljárások alkalmazásával az István király ítélete című olvasmány elmélyítése, az olvasástechnika fejlesztése.</p> <p>1. Házi feladatok megbeszélése</p> <p>A szinonimákkal kiegészített mondatok felolvasása.</p> <p>2. Kvízzjáték</p> <p>Kérdéseket teszek fel az előző órai</p>	<p>Módszer: ellenőrzés, megbeszélés</p> <p>Munkaforma: frontális munka</p> <p>Módszer:</p>	<p>házi feladat</p> <p>kvíz</p>

	<p>olvasmánnyal kapcsolatban. A szövegből hangosan felolvasva, pontosan válaszolniuk kell az adott kérdésre. Ha jól válaszolnak, minden csoport húzhat egy kártyát.</p> <p>3. Állóképek alkotása</p> <p>Minden csoport egy kártyán megkapta, hogy mit kell megjelenítenie a csoportjának állókép formájában. A felkészülés első lépéseként az olvasmány ehhez kapcsolódó részét kell elolvasniuk némán a tanulóknak. A csoportok megbeszélik, hogy hogyan fogják megvalósítani az állóképet, majd egymásnak bemutatják. Minden egyes kitalált állókép után hangosan, kifejezően felolvassuk a szöveg arra vonatkozó mondatait.</p> <p>4. Felkészülés jelenetek előadására</p> <p>A tanulókat három csoportra osztom, fel kell készülniük egy jelent eljátszására. Az olvasmány újraolvasása, a szerepek felosztása tanítói segítséggel történik. Folyamatos tanítói koordinálás történik.</p> <p>Eljátszandó jelenetek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>A besenyőkre rátámadnak a magyar katonák.</i> - <i>A besenyők István király udvarába merészkednek.</i> - <i>István király ítélete a magyar katonák felett.</i> 	<p>munkáltatás Munkaforma: frontális munka</p> <p>Módszer: munkáltatás, tevékenykedtetés Munkaforma: egyéni munka, csoportmunka</p> <p>Módszer: tevékenykedtetés Munkaforma: csoportmunka</p>	<p>kérdések, olvasmány,</p> <p>olvasmány</p> <p>olvasmány</p>
6.	<p>CÉL: Koronázási jelvényeinkről szóló szöveg feldolgozása mozaik módszerrel, interaktív feladatokkal.</p> <p>1. A jelenetek előadása</p> <p>Minden csoport eljátssza a jelenetét, közösen értékeljük azokat. Kiemeljük a legjobb dolgokat.</p> <p>2. Kötetlen írás</p>	<p>Módszer: tevékenykedtetés Munkaforma: csoportmunka</p>	

<p>Minden csoport jutalmul egy képet kap a kotonázási jelvényekről. Két perc alatt le kell írniuk, hogy mi jut eszükbe erről a képről, a rajta szereplő tárgyakról. Elég csak szavakat írniuk.<i>(A kép a koronázási jelvényeket ábrázolja.)</i></p> <p>Ennek megbeszélése frontálisan.</p> <p>3. Mozaik módszer</p> <p>Egymás tanítói lesznek a tanulók. Mindenkinek mondok egy számot és kapnak különböző szövegeket. Az lesz a feladatuk, hogy olvassák el némán, és gondoljátok át mik a lényeges információk a szövegükben. Ezután az azonos szövegeket kapó tanulók összeülnek és megbeszélik, mik azok a lényeges dolgok, amiket a társaikkal mindenképp meg kell majd tanítaniuk. Erről egy egyszerű plakátot is kell készíteniük. Azután mindenki visszaül az eredeti csoportjába és megtanítják egymást, elmondják ki miről tanult újat.</p> <p>A rövid szövegek témái: a szent korona; a jogar; az országalma; a koronázási kard.</p> <p>5. Szintetizálás plakátkiállítással</p> <p>A plakátokat a terem négy sarkába helyezzük. Az osztály körbejár, mintha egy múzeumi sétát tennének. Minden csoport bemutatja az adott tárgyat a „látogatók” pedig tehetnek fel kérdéseket azzal kapcsolatban. Ezeket a kérdéseket közösen megválaszoljuk, ha valamelyik kérdésre nem tud válaszolni a csoport, akkor következő órára utána kell járniuk.</p> <p>6. Előkészítő feladat kijelölése</p> <p>Meghívó készítése István király</p>	<p>Módszer: munkáltatás, Munkaforma: egyéni munka</p> <p>Módszer: megbeszélés Munkaforma: frontális munka</p> <p>Módszer: munkáltatás Munkaforma: egyéni munka, csoportmunka</p> <p>Módszer: tevékenykedtetés Munkaforma: egyéni munka, frontális munka</p> <p>Módszer:</p>	<p>papír, toll</p> <p>olvasmány, szövegek, karton, fotók, filcek, ragasztó, olló</p> <p>elkészült plakátok</p>
--	--	--

	<p>koronázási ünnepélyére. A meghívó lényeges tartalmi elemeinek felelevenítése.</p>	<p>tanítói közlés Munkaforma: frontális munka</p>	
7.	<p>CÉL: Játékos összefoglalás, „tévéműsor készítése” István királyról tanultak felhasználásával.</p> <p>1. A meghívók megtekintése</p> <p>A készített meghívók megnézése, a tanulók értékelik egymás munkáit. Megbeszéljük, hogy melyek felelnek meg legjobban egy meghívó követelményeinek.</p> <p>2. Activity</p> <p>Egy tanuló kártyát húz. El kell mutogatni az azon szereplő szót. Aki kitalálja, az mutogathat utána. <i>A kártyákon szereplő szavak: vadászat, koronázás, országalma, lovaglás, kard, lázadás, palást, építés.</i></p> <p>3. Kapcsolódási pont</p> <p>Képeket vetíték ki. Meg kell jegyezniük, hogy mit láttak a képeken, majd emlékezetből egymás alá le kell írniuk a füzetbe! Ezután mellé kell írniuk, hogy milyen kapcsolódási pontot találtak a vetített képek és István király között! <i>A kivetített képek: korona, templom, kézművesek, törvénykönyv, Szent Jobb.</i></p> <p>Megbeszélés frontálisan.</p> <p>4. „Tévéműsor készítése”</p> <p>A tanulóknak az esti híradóra kell felkészülniük. El kell képzelniük, hogy István királlyal szörnyű események</p>	<p>Módszer: beszélgetés, ellenőrzés Munkaforma: frontális munka</p> <p>Módszer: tevékenykedtetés Munkaforma: frontális munka</p> <p>Módszer: munkáltatás Munkaforma: egyéni munka</p> <p>Módszer: megbeszélés, ellenőrzés Munkaforma: frontális munka</p> <p>Módszer: munkáltatás Munkaforma: csoportmunka</p>	<p>elkészült meghívók</p> <p>kártyák</p> <p>füzet, toll</p>

történtek, ezeket kell közölniük a világgal.

Első csoport – kerestetik:

A csoportnak plakátot kell készíteni az „elveszett” koronáról. 5-10 mondatos leírást kell írniuk annak kinézetéről a könnyebb megtalálás érdekében. (Segítségként kapnak egy szöveget a koronáról.)

Második csoport – könyvajánló:

A csoportnak egy rövid könyvajánlót kell írnia, melyben közlik, hogy István király törvénykönyve elkészült. Röviden össze kell foglalniuk ennek tartalmát. (Szókártyák segítenek ebben.)

Harmadik csoport – hír:

A csoportnak egy rövid hírt kell írnia (8-10 mondatot), melyben közlik, hogy István király meghalt. Tömören összefoglalják életének főbb eseményeit. (Az olvasmányok segítenek.)

Miután a csoportok elkészültek tanítói bejelentéssel elkezdődik a híradó és meghallgatjuk a csoportok megoldásait.

5. A csoportok önértékelése

Csoportértékelő lap kitöltésével.

CSOPORTÉRTÉKELŐ LAP
___ SZÁMÚ CSOPORT

Csoportunk jól csinálta:

A csoport munkájában nehézséget okozott:

Máskor jobban kell figyelnünk arra, hogy:

Ma _____ volt a legfigyelmesebb.

Ma _____ nagyon segítőkész volt.

Ma _____ nagyon jó ötletei voltak.

Ma _____ nagyon aktívan dolgozott.

Ma _____ volt a legygyáttműködőbb.

Ma _____ magyarázata volt a legvilágosabb.

Ma _____ irányította leghatékonyabban a csoportot.

karton,
képek,
szöveg,
filcek,
ragasztó

papír,
íróeszköz,
szókártyák

papír,
íróeszköz,

Módszer:

tevékenykedtetés

Munkaforma:

frontális munka

Módszer:

munkáltatás

Munkaforma:

csoportmunka

értékelő
lapok

**EGY, A TEMATIKUS TERVBŐL KIVÁLASZTOTT TÖRTÉNELMI
OLVASMÁNY FELDOLGOZÁSA
2X45 PERCBEN**

*Az István király ítélete című olvasmány
folyamatos interaktivitásra alapuló feldolgozása*

AZ ÓRÁK MENETE	MÓDSZEREK, MUNKAFORMÁK
1. ÓRA	
<p>I. A szövegbefogadás értelmi és érzelmi előkészítése</p> <p>1. A Szent Korona</p> <p><u>Időkeret:</u> 7,5 perc</p> <p><u>Szükséges eszközök:</u> jelmez, papírkorona, 4 db puzzle a Szent Koronáról</p> <p>A tanító Szent Asztrik képében megjelenve a tanulókkal megkeresteti a Szent Koronát, majd négy csoportban képet kell összerakniuk erről.</p> <p>a) Bevezető történet</p> <p>A tanító Szent Asztriknak öltözve bejön a termembe:</p> <p>T: Szent Asztrik vagyok. 999-ben Szent István Rómába küldött, hogy tárgyaljak II. Szilveszter pápával, és tájékoztassam őt a magyarság megtéréséről. Engedélyt kellett kérnem tíz püspökség fölállítására, és a királyi felségjelvényeket meg kellett szereznem. A tárgyalás eredményeképp elhoztam a Szent Koronát, a magyar egyházszervezést jóváhagyó pápai iratot. Ezért kitüntetésül megkaptam az apátsági keresztet.</p> <p>Én nagyon jól ismertem Istvánt. Kíváncsi vagyok, mit tudtok róla:</p>	<p>Módszer: tanítói közlés</p> <p>Munkaforma: frontális munka</p> <p>Módszer:</p>

<p>- Mit hallottatok már Szent Istvánról? <i>Vv: király, törvényeket hozott.</i></p> <p>- Ki volt az édesapja? <i>Vv: Géza fejedelem.</i></p> <p>- Mit jelent, hogy a magyar nép megtéréséről tájékoztattam II. Szilveszter pápát? <i>Vv: A magyarok áttértek a kereszténységre.</i></p> <p>- Mikor és hol koronázták meg az általam elhozott koronával? <i>Vv: 1001. január 1-jén Esztergomban.</i></p> <p>- Mi mindent tett a nép érdekében? <i>Vv: Bölcs törvényeket hozott.; A keresztény egyház alapjait megteremtette.; Biztosította így a nép megmaradását.</i></p> <p>b) Keresés-megtalálás</p> <p><u>Korona kerestetése:</u> A teremben az óra elején elrejtettem (elég feltűnő helyre) egy papírkoronát.</p> <p>T: Elfáradtam a hosszú út során, míg ideértem. Öreg és feledékeny vagyok már. Nem találok a Szent Koronát. Segítsetek nekem megtalálni! Valahol biztosan itt lesz! <i>Vv: Megtaláltuk a koronát.</i></p> <p>T: Ha emlékezetem nem csal, ez nem a Szent Korona. Szerintetek az? <i>Vv: Nem, ez csak egy egyszerű papírkorona.</i></p> <p><u>Puzzle darabjainak kerestetése, képek kirakása a Szent Koronáról:</u> A teremben az óra elején elrejtettem a négy kép darabjait.</p> <p>T: Volt nálam egy kép, amit mindig magamnál tartottam. Megmutatom nektek. Óóó,.., nincs a zsebemben, kieshetett! Nagyon régi, már darabokban van. Kérlek titeket, nézzetek szét újra, és rakjátok össze ezt a képet a Szent Koronáról. Úgy látom, négy csoportban ültök most. Minden csoportnak ki kell raknia a képet. A terem azon részén keressétek a darabokat, amerre ültök. (1. számú melléklet)</p> <p><i>Vv: Kiraktuk a képet.</i></p> <p>T: Köszönöm, hogy segítettetek! Nézzük meg a képet együtt!</p> <ul style="list-style-type: none"> - T: Miből készült szerintetek a korona? <i>Vv: aranyból</i> - T: Mikkel van díszítve? <i>Vv: Drágakövekkel, képekkel, gyöngyökkel.</i> <p>T: Közben találtam egy képet a zsebemben. Itt van Szent István, már királyként, mivel fején van a korona. Megmutatom nektek. (2. számú melléklet)</p> <p>c) Értékelő beszélgetés</p>	<p>beszélgetés Munkaforma: frontális munka</p> <p>Módszer: tevékenykedtetés Munkaforma: csoportmunka</p> <p>Módszer: tevékenykedtetés Munkaforma: csoportmunka</p> <p>Módszer: beszélgetés Munkaforma: frontális munka</p> <p>Módszer: szemléltetés Munkaforma: frontális munka</p>
--	--

Üljetek le egy körbe. Mindenkinek a saját, egyéni véleményére leszek kíváncsi. (Közben összeszedem a képeket.)

T: Milyen érzés másoknak segíteni? Hiszen ti voltatok most az én segítőttem.

Vv: *Jó érzés másokon segíteni.*

T: Ti hogyan szoktatok segíteni másokon?

Vv: *Kedves vagyok mindenkinek. ; Segítek a házi feladat megoldásában, ha valakinek nem megy.*

T: István fontos feladattal bízott meg engem: Menjek el II. Szilveszter pápához, és hozzam el a koronát. Mi lett volna, ha nem sikerül elhoznom?

Vv: *Nem koronázzák meg Istvánt.; Egy hamisítvánnyal koronázzák meg.; Elment volna István Szilveszter pápához.*

T: Mit gondolhattam, amikor el tudtam végezni a rám bízott feladatot? Ez nem kis küldetés volt számomra!

Vv: *Azt, hogy tettél valamit a hazáért.; Büszke lehet rád István.*

(A jelmez levétele.)

2. Ha én király lennék – asszociációs kör

Időkeret: 3 perc

Szükséges eszközök: papírkorona (az előző feladatból)

A tanulókkal egy kört alkotunk. Mindenki mond egy mondatot, hogy mit tenne, ha király lenne. A koronát körbeadva a fejükre teszik.

T: Gyertek, alakítsunk egy kört! Képzeljük el, hogy királyok és királynők vagyunk. Mindenkinek egy mondatot kell mondania, hogy mit tenne uralkodóként. Eközben a koronát a fejére kell tennie. A mondatnak így kell kezdődnie: Ha én király/királynő lennék, Kezdem a kört. Ha én királynő lennék, támogatnám a szegény embereket.

Vv: *Ha én király lennék, lenne egy erős hadseregem.*

Ha én királynő lennék, mindig bállokba járnék.

(Dicsérem és kiemelem azoknak a tanulóknak a válaszait, akik olyat mondanak, amik elhangozhatnak egy uralkodó szájából.)

3. Célkitűzés

Időkeret: 0,5 perc

A tanulók tájékoztatása az óra céljáról.

T: Azért szerettem volna, hogy mindenki átélje, és megossza, mit tenne királyként illetve királynőként, mert ma egy olyan olvasmányt olvasunk, amiben fontos szerepe van a királyi döntéseknek. A címe:

Módszer:

beszélgetés

Munkaforma:

frontális munka

Módszer:

tevékenykedtetés

Munkaforma:

frontális munka

Módszer:

tanítói közlés

István király ítélete.

4. A szöveg tartalmára vonatkozó előfeltételek megfogalmazása - jóslás

Időkeret: 5 perc

Szükséges eszközök: képek, szókétyák

A tanulók csoportokban másféle szinteken, néhány esetben segítséggel jósolják meg mi fog történni az olvasmányunkban.

T: Minden csoportnak meg kell jósolnia, mi fog történni az olvasmányunkban. Mindenki másképp fog dolgozni. Elmondom a csoportok feladatait:

- 1. csoport: Az olvasmányunk címe: István király ítélete. Ennek alapján jósoljátok meg, mi lehet a történet cselekménye.
- 2. csoport: Címjóslás + Gondolkozzatok azon, hogy szerintetek kik felett ítélezhetett István?
- 3. csoport: Kaptok majd képeket. Nektek ezekre a képekre támaszkodva kell megjósolnotok a történetet.
 - ajándék, kard, törvény, lovas katona (3. számú melléklet)
- 4. csoport: Kaptok majd kulcsszavakat szókétyákon, amik az olvasmányban szerepelnek. Ezek alapján kell megjósolnotok, hogy mi történhetett.
 - besenyő katonák, rablás, törvényszegés, kárpótlás, büntetés (4. számú melléklet)

T: Kezdhettek a jóslást. Erre három perctek lesz!

T: Lejárt az idő, hallgassuk meg mit jóslt az első csoport.

Vv: *Valaki rosszat cselekedett, ezért István király szigorúan megbüntette.*

T: A második csoport?

Vv: *Egy ember minden ok nélkül bántott egy másikat, ezért őt elítélte István. Olyan ember fölött ítélezhetett, aki nem tartotta be a szabályokat.*

T: Mit jóslt a harmadik csoport?

Vv: *Idegen katonák jöttek Magyarországra, akik megtámadták a magyarokat. Hosszú harcok után a király nagy jutalmat adott a hős magyar katonáknak.*

T: Hallgassuk meg a negyedik csoportot is!

Vv: *A besenyő katonák kiraboltak egy magyar várost. Néhány magyar katona nem akart részt venni a harcban, ezért István törvényszegés miatt megbüntette őket. Megpróbálta kárpótolni a város lakóit.*

Munkaforma:
frontális munka

Módszer:
tanítói közlés
Munkaforma:
frontális munka

Módszer:
megbeszélés
Munkaforma:
csoportmunka

Módszer:
megbeszélés
Munkaforma:
frontális munka,
csoportbeszámoló

A jóslások meghallgatása után a tanulók figyelmének felhívása, hogy nem az a cél a jóslások során, hogy pontosan kitalálják miről is fog szólni az olvasmányunk. Ilyenkor a fantáziájuk és a képzeletük alapján születnek ezek, ezért kiemelek néhány ötletes dolgot ezekből.

Módszer:
tanítói közlés
Munkaforma:
frontális munka

II. Új ismeret nyújtása a szöveg globális feldolgozásával

Időkeret: 5 perc

Szükséges eszközök: olvasmány

1. A szöveggel való ismerkedés bemutató olvasással

T: Most felolvasok nektek egy régi-régi történetet István király ítéletéről. Hallgassátok figyelemmel.

Módszer:
tanítói bemutatás
Munkaforma:
frontális munka

2. A lehetséges spontán reakciók meghallgatása

A tanulók spontán reakcióinak meghallgatása.

Módszer:
beszélgetés
Munkaforma:
frontális munka

3. Visszajelzés az elsődleges megértésről a hallott szöveg és a jóslások összevetésével

T: Melyik csoport jóslata hasonlított leginkább az elhangzott szöveghez?

Vv: *A kettes csoporté.*

T: Miben hasonlítottak az eredetihez?

Vv: *Minden ok nélkül támadtak a magyarok a besenyőkre.*

István szigorúan megbüntette, aki helytelenül cselekedett.

T: Miben térek el az elképzelések?

Vv: *Nem csak egy ember cselekedett helytelenül, hanem a magyar katonák.; Halálbüntetés várt rájuk.*

Módszer:
beszélgetés
Munkaforma:
frontális munka

III. A szöveg vizsgálata és értelmezése adott szempontok mentén

Időkeret: 18 perc

Szükséges eszközök: olvasmány, matricák

1. A szöveg újraolvasása differenciáltan

Szempont: A szövegghatás és a személyes olvasat megragadása mosolygós és dühös matricák ragasztásával.

T: Olvassátok el magatokban a szöveget, mindenki kap hozzá egy mosolygós és egy dühös smiley matricát. Miután elolvastátok az olvasmányt ragasszátok azokhoz a részekhez, amik számotokra kedvesek, illetve dühítőek voltak. Mindenki 1-1 matricát kap. Jól gondoljátok át hova ragasszátok! Kezdhettek az olvasást!
(5. számú melléklet)

Differenciálás az olvasási formával:

- Az olvasási teljesítményben gyengébb tanulók, a tanító irányításával néhány mondatonként, hangosan olvassák el újra a szöveget.
- Az olvasási képességben átlagos, és jó tanulók a szöveget némán olvassák el újra.

Az újraolvasás és a matricák beragasztása után:

T: Nagyon kíváncsi vagyok, kinek mi volt a pozitív esemény, és a dühítő az olvasmányban. Először nézzük meg, ki hová rakta a mosolygós matricáját! Xy, olvasd fel!

Vv: *István király a besenyőket bőségesen kárpótolta, minden veszteségüket megtérítette.*

T: Mindenki nézze meg, hova rakta a mosolygós matricáját. Ki tette máshova?

Vv: *Hatvan besenyő férfiú útnak indult, és István király udvarába igyekezett. Ahogy illett, sok ajándékkal indultak el, ...*

T: Hova kerültek jellemzően ezek a matricák?

Vv: *Oda, ahol István király jót cselekedett. Vagy amikor a besenyők jó szándékkal jöttek.*

T: Ki hová tette a dühös matricáját?

Vv: *Néhányat közülük karddal levágtak, másokat megsebesítettek és a szekereket teljesen kifosztották. A sebesülteket félholtan az úton hagyták, ők maguk pedig széleseben elvágtattak.*

T: Ki tette máshova?

Vv: *Elvetemült katonák megtámadtak, és minden pénzüinktől, vagyonunktól megfosztottak.*

T: Hova kerültek jellemzően ezek a matricák?

Vv: *A magyar katonához, akik megtámadták a besenyőket.*

2. A szövegértés elmélyítése kérdésekre adott válaszok megfogalmazásával

a) Szereplők:

T: Kik a történet főszereplői?

Vv: *István király; magyar katonák; besenyők*

T: Gyűjtsük össze a szereplők tulajdonságait az olvasmány alapján! Milyen volt István király?

Vv: *igazságos*

T: Keressetek ezt igazoló mondatot, mondatokat a szövegből!

Vv: *Aki a törvényt megszegi, azt meg kell büntetni.*

Módszer:
tanítói közlés,
munkáltatás
Munkaforma:
egyéni munka

Módszer:
beszélgetés,
munkáltatás
Munkaforma:
frontális munka

Módszer:
beszélgetés,
munkáltatás
Munkaforma:
frontális munka

(További tulajdonságok meghallgatása és igazolása a szövegből.)

T: Milyenek voltak a magyar katonák? Igazoljátok a szövegből is!

Vv: *Agresszívak., Ekkor az őrségen álló magyar katonák meglátták a besenyők megrakott szekereit, megrohmozták őket.*

T: Milyenek voltak a besenyők?

Vv: *Becsületesek. Végre úgy határoztak, folytatják útjukat, és István király ítéletére bízzák magukat.*

b) Helyszínek:

T: Milyen helyszíneken játszódik a történet?

Vv: *az úton; a királyi teremben*

T: Sorban soroljuk is fel ezeket!

Vv: *az úton; a királyi teremben; az úton*

T: Hol történnek számotokra a legérdekesebb események?

Vv: *A királynál, amikor megjelennek a besenyők.*

T: Milyenek képzelitek el a királyi termet?

Vv: *díszes, csillogó, pompás*

3. A szövegértés elmélyítése szómagyarázattal, válogató olvasással

Találtam néhány szót, amit ma már nem használunk a mindennapi beszédünk során. Szeretném, ha ezeknek a szavaknak a jelentését megfejtenénk közösen.

T: Kik indultak útra? Mindenki keresse meg a szövegben, és tegye oda az ujját. Hangosan, egyszerre olvassuk fel az adott mondatot!

T: Hogy határoztak a besenyők?

Vv: *„Végre úgy határoztak, folytatják útjukat és István király ítéletére bízzák magukat.”*

T: Mit jelent, hogy István ítéletére bízták magukat?

Vv: *Elmentek, hogy döntsön a sorsukról.*

T: Hogy nézte István őket?

Vv: *István király csodálkozva nézte a porlepett és véres alakokat, és azt kérdezte tőlük: ...”*

T: Milyenek a porlepett alakok?

Vv: *koszosak, piszkosak*

T: Mit parancsolt István?

Vv: *„De mindjárt parancsot adott, hogy azokat a katonákat, akik a rablásban részt vettek, meghatározott napon színe elé állítsák.”*

T: Mit jelent, hogy színe elé állítsák?

Vv: *Vigyék oda hozzá.*

T: Mit mondott a katonáknak?

Vv: *„Ti Istennek törvényét megszegettétek, ártatlan férfiakat meggyilkoltatok, az ország vendégeit kifosztottátok. Ahogy ti cselekedtetek, úgy cselekedjék az Isten veletek énelöttem. Aki a törvényt megszegi, meg kell azt büntetni.”*

T: Mit jelent az, hogy úgy cselekedjék az Isten veletek énelöttem?

Vv: *Ugyan olyan büntetést érdemelnek, mint amit ők tettek.*

Módszer:

tanítói közlés,
megbeszélés

Munkaforma:
frontális munka

T: Az uralkodása alatt figyelt a vendégekre?

Vv: „Amíg ő uralkodott, egyetlen vendégnek nem görbült meg még a haja szála sem.”

T: Mit jelent, hogy nem görbült meg még egy haja szála sem?

Vv: Nem esett semmi bajuk.

IV. Szintetizálás

Időkeret: 6 perc

Szükséges eszközök: Királyi lap, mondatcsíkok, íróeszköz, gyurmaragasztó

A tanulóknak a történet főbb eseményeit kell sorbarendezniük/sorbarendezniük+kiegészíteniük.

Differenciálás a feladatmegoldás során:

- Az olvasási teljesítményben gyengébb tanulók, (a gyengébb szövegértési képességűek) csak sorbarendezik a pontokat.
- Az olvasási képességben átlagos, és jó tanulók sorbarendezik és kiegészítik az események sorrendjét.

T: A Királyi lapban cikket írnak István király ítéletéről. Az újságíró összekeverte az események sorrendjét. Csoportmunkában segítsétek neki, helyezték megfelelő sorrendbe az eseményeket.

- 1. és 2. csoport: Rendezzék sorba az eseményeket! Gyurmaragasztóval rögzítsék oda a laphoz. (6. számú melléklet)
- 3. és 4. csoport: Rendezzék sorba az eseményeket és egészítsék ki a hiányzó részeket! Gyurmaragasztóval rögzítsék oda a laphoz. (7. számú melléklet)

T: Kezdhettek a munkát!

T: Ellenőrizzük a megoldásokat! A 3. és 4. csoport kezdje el olvasni sorban, majd az 1. és 2. csoport fejezze be. Figyeljünk oda a sorrendre, és arra, hogy a két csoport milyen szavakkal egészítette ki a pontokat.

Vv: 1. *A besenyők sok ajándékkal indultak útnak István udvarába.*

2. *A magyar katonák megrohmozták, kifosztották és megsebesítették őket.*

3. *A besenyők a király színe elé álltak, ítéletére bízva magukat.*

4. *A katonáit törvényszegésért, ártatlanok meggyilkolásáért felakasztatta.*

5. *Kárpótolta a besenyőket, hisz az országot minden külföldi menedékének szánta.*

Módszer:

tanítói közlés

Munkaforma:

frontális munka

Módszer:

tevékenykedtetés

Munkaforma:

csoportmunka

Módszer:

megbeszélés

Munkaforma:

frontális munka

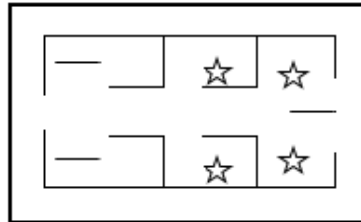
2.ÓRA

I. A szövegtartalom játékos kibontása

1. Irányíts! - Milyen egy irányító személyiség?

Időkeret: 16 perc

Szükséges eszközök: festőszalag; akadályok (bóják); üres kis dobozok; láda; szembekötő szalagok

Az ábra szerint rendeztem a termet óra elején. Festőszalaggal kihúztam a csíkokat, amik most szimbolikus falak lesznek. Néhány tárgyat elhelyeztem a pályára, mely az átjutást nehezíti. A tanulókat párokba állítom, mint besenyőket. A páros egyik tagjának a szemét bekötjük. Ő lesz, akinek végig kell mennie a pályán. A társának kívülről szóban kell irányítani őt. A párosok célja: A dobozuk eljuttatása István király részére.

A játék célja: Az irányítói szerep lényegének megtapasztaltatása. A párok egymásra hangolása, az együttműködés növelése a pálya teljesítése során.

a) Kerettörténet

T: Ti vagytok most a besenyők, akik elindulnak István király udvarába. Ahogy illik, sok ajándékkal indultok el Magyarországra. Az út azonban nem lesz egyszerű, különböző akadályok nehezítenek majd titeket.

b) A játék menetének, a szabályoknak a tisztázása

- Mindenkinek választania kell majd egy párt. Egy másik csoportból, nem akikkel a korona képét rakta ki.
- 7-7 páros lesz, akiknek a két pálya elejére kell majd állniuk.
- Minden páros kap majd egy dobozt. Ti lesztek a besenyők,

Módszer:
tanítói közlés
Munkaforma:
frontális munka

akik elindultak István király udvarába ajándékokkal. Meg kell beszélgetek, hogy milyen ajándékot fogtok vinni.

- Ezután minden besenyő páros elmondja milyen ajándékot fog vinni.
- A besenyő pároknak meg kell állapodnia ki lesz az irányító és ki lesz az, aki végigmegy a pályán bekötött szemmel (=teljesítő). Ő csak a társa irányítására támaszkodhat majd.
- A teljesítők szemét ezután bekötjük.
- Az irányító nem mehet be a pályára, csupán a pályán kívül állhat, és onnan irányít majd szóban. A társa mellett mehet (a pályán kívül), de nem érhet hozzá.
- A leragasztott csíkokat – falakat – nem szabad a teljesítőnek átlépnie, rálépnie.
- Akik megszegték a szabályt újrakezdi a játékot.
- Az irányítónak nagyon pontosan kell majd irányítania, mivel a pályán egyszerre több teljesítő is lesz.
- Ez nem versenyfeladat. A cél, hogy minden besenyő eljuttassa Istvánnak az ajándékokat a pálya végén lévő ládába.
- A játékot és a soron következő párosokat én indítom.

c) A játék levezetése

- Mindenki keressen párt és álljon az egyik pálya elejére.
- A dobozok kiosztása után mindenki mondja el, milyen ajándékot visz besenyőként Istvánnak.
T: Melyik páros milyen ajándékot visz?
Vv: ételt; italt; ékszereket; fegyvereket
- A párosok megbeszélnek a szerepeket, és elhelyezkednek a pályán.
- A játék indítása.

d) Értékelő beszélgetés

Üljünk le egy körben.

T: Mit éreztél irányítóként?

Vv: Izgultam.; Nehéz feladat volt.; Nagyon pontosan kellett mondani, hogy mit csináljon a párom.

T: Miért volt nehéz irányítónak lenni?

Vv: Bele kellett helyezkedni a társam szerepébe.; Láttam merre kell mennie, de gyorsan kellett elmagyaráznom.

T: Mit éreztél teljesítőként?

Vv: Nagyon figyelni kellett a páromra.; Rossz volt, hogy nem láttam semmit.

T: Milyen érzés volt, hogy teljesen egy másik emberre voltál utalva?

Vv: Szokatlan.; Bizonytalan.

T: Milyen nehézségekkel kellett megküzdeniük a teljesítőknek?

Vv: Egyszerre több vezető is irányított, mégis a párunkra kellett figyelni.; Nagyon kellett figyelni a hangjára, mivel én nem láttam semmit.

T: Ti besenyőkként vittétek az ajándékokat Istvánnak. Az egyikötök

Módszer:

tanítói közlés,
megbeszélés

Munkaforma:
frontális munka

Módszer:

tevékenykedtetés

Munkaforma:
páros munka

Módszer:

megbeszélés

Munkaforma:
frontális munka

volt az irányító. Milyen tulajdonságokkal kell rendelkeznie egy jól irányító embernek?

Vv: Határozott.; Magabiztos.; Gyors.; Hangos.

T: István erős- és keménykezű uralkodó volt, hiszen neki kellett irányítani a népet. Szereti valaki, ha irányítják őt?

Vv: Nem.

T: Mégis mik azok a helyzetek az életünk során, amikor jó, ha valaki irányít bennünket?

Vv: Tanulás során.; Iskolában.; Kiránduláson.

T: Mit éreztetek, hogy besenyőként eljuttattátok az ajándékokat Istvánnak?

Vv: Büszkeséget.

T: Az olvasmányban kiderült, hogy a besenyőket akkor magyar katonák támadása érte. Mit érezhettek, hogy jó szándékkal mentek és mégis rájuk támadtak?

Vv: Félelmet.; Igazságtalanságot.

2. I. Szent István törvényei

Időkeret: 8 perc

Szükséges eszközök: könyv, csomagolópapírra írt törvények szétdarabolva

a) Kerettörténet

István szigorú törvényei segítségével tartott rendet az országban, két törvénykönyv foglalja ezeket össze. Törvényei alapvetően három csoportra oszthatóak: Voltak az egyház működéséhez kapcsolódóak; büntől való elrettentő törvények és a királyi javadalmak védelmét szolgálóak. Felolvasok nektek néhányat. Jajjj! Kiesetek és elszakadtak a könyv lapjai. Segítsetek nekem a törvények megalkotásában. Ígérem, nagy jutalmat kaptok érte!

b) A játék menetének, a szabályoknak a tisztázása

- Nagy a káosz, ezért a gyorsabb haladás érdekében csoportokban fogtok majd dolgozni. Minden csoport segítségként megkap két törvény kezdetét.
- Ki kell majd keresnetek a szétesett kupacból, hogy mi lehet a törvényetek folytatása, ezeket ki kell raknotok közösen.
- Minden csoport felolvassa az alkotott törvényeket, míg a többi csoport törvényhozói hatalomként jóváhagyja/elutasítja azokat. (Aszerint, hogy szerintük jól rakták-e össze az adott törvényt. A felolvasás során az elutasítva szó bekiabálásával tudják jelezni a csoportok, ha valami hibát sejtene.)

c) A játék levezetése

Módszer:
tanítói közlés
Munkaforma:
frontális munka

Módszer:
tanítói közlés,
megbeszélés
Munkaforma:
frontális munka

- Minden csoport megkapja két törvénynek a kezdetét. Kezdjétek el a keresést!
- Miután minden csoport befejezte a munkát meghallgatjuk az alkotott törvényeket. Törvényhozó hatalomként az elutasítva szó bekiabálásával jelezheti csoportotok, ha valami hibát sejtetek.

T: Milyen törvényeket alkottatok?

Vv: A templomba járásról, miszerint vasárnaponként mindenki menjen templomba, kivéve az, aki a tüzet őrzi.

A vasárnap megtartásáról, miszerint vasárnap ne dolgozzék senki.

A kard kirántásáról, miszerint ha valaki embert öl karddal, ugyanazon kard által vesszen.

A papok védelmezéséről, miszerint a papok mindenki helyett és mindenkiért dolgoznak, így szükség esetén az életeteket is fel kell áldoznotok értük.

A magánvagyon engedélyezéséről, miszerint mindenkinek joga van rendelkeznie saját vagyona felett.

A templomi viselkedésről, miszerint azokat a fiatalokat, akik a misék alatt beszélgetnek, büntessenek ostorcsapásokkal, hajlevágással.

A tized beszédéről, miszerint a termés és a jövedelem tizedét be kellett szolgáltatni az egyház támogatására.

A templomépítésről, miszerint minden tíz falunak kell építenie egy templomot.

Jól raktátok össze a törvényeket, jutalmul kaptok egy kulcsot és egy térképet, mely egy kincses ládához vezet majd titeket.

d) Értékelő beszélgetés

T: Mit gondoltok, mennyire voltak szigorúak István törvényei?

Vv: Nagyon megbüntette azt, aki nem jól cselekedett.

T: Szükség volt az ilyen szigorú törvényekre?

Vv: Igen, mert mindenki tudta, hogy mihez kell magát tartania.

T: Melyik törvény vonatkozhatott volna akár rátok is?

Vv: A templomba járásról.; A templomi viselkedésről.

3. Szabályszegés

Időkeret: 6 perc

Szükséges eszközök: kincsesláda, kulcs, térkép, kártya, matrica

A tanulók megkapják a ládához vezető térképet és a kulcsot. A játék indítása után a tanító szinte rögtön elárulja a gyerekeknek, hogy hol van a láda.

a) Kerettörténet

Módszer:
tevékenykedtetés
Munkaforma:
csoportmunka

Módszer:
megbeszélés
Munkaforma:
frontális munka

Mielőtt átnyújtom jutalmul a térképet és a kulcsot pár dologra felhívnám a figyelmeteket.

b) A játék menetének, a szabályoknak a tisztázása

- Együtt kell megfejtenetek a térkép alapján a kincsesláda helyét.
- Senkit se maradjon ki a keresésből!

c) A játék levezetése

- Átnyújtok minden segítséget a láda felkutatásához. A kijelölt helytől (x) kell majd indulnotok.
- Kezdhettek a térkép értelmezését, és a kincskeresést.
- A kezdés után szinte rögtön elárulom, hogy hol van a láda.
- Megkérem a tanulókat arra, hogy nézzék meg azon a helyen, amit mondtam.
- Megtalálják a ládát és elveszem tőlük.

d) Értékelő beszélgetés

T: Mit érezték most?

Vv: *Csalódottságot.; Szomorúságot.*

T: Mit tettem én a játék során?

Vv: *Elárultam a láda helyét.; Elrontottam a játékot.*

T: Úgy láttam sokan nem mutattátok ki a haragotokat irántam. Pedig nem cselekedtem helyesen. Mennyire könnyű elrejteni az érzéseinket?

Vv: *Egyáltalán nem könnyű.*

T: István kimutatta a felháborodását a katonák felé?

Vv: *Nem, annál bölcsebb volt.*

T: Szándékosan el szabad rontani mások játékát?

Vv: *Nem, mert nem szép dolog.*

T: Ti mit szoktatok mondani annak, aki megszegi a játékszabályokat?

Vv: *Vagy a szabályok szerint játsszon, vagy sehogy.*

T: Az olvasmányunkban mit szegtek meg a magyar katonák?

Vv: *A törvényeket.*

T: Mit mondott erre István?

Vv: *Aki a törvényt megszegi, azt meg kell büntetni.*

T: Mi volt a büntetésük?

Vv: *Felakasztatta őket.*

T: Mire a tanulság tehát az olvasmány és a játékunk alapján?

Vv: *Az előírt szabályokat mindenkinek be kell tartania.*

T: Visszaadom a ládákat, nyissátok ki és nézzétek meg mi a jutalmatok!

(8. számú melléklet)

Módszer:

tanítói közlés

Munkaforma:

frontális munka

Módszer:

tanítói közlés,

megbeszélés

Munkaforma:

frontális munka

Módszer:

tevékenykedtetés

Munkaforma:

csoportmunka

Módszer:

megbeszélés

Munkaforma:

frontális munka

II. Levezetés

1. Építsünk közösen!

Időkeret: 12 perc

Szükséges eszközök: szivacs nudli, ragasztószalag, matrica

Mind a négy csoportnak szivacs nudliból ragasztószalag segítségével építeniük kell időre egy koronát.

a) Kerettörténet

István Asztrikot azzal bízta meg, hogy vigye el neki a koronát. Ő ezt teljesítettem is. Én is megbízlak titeket egy feladattal. Minden csoportnak meg kell építenie közösen egy koronát.

b) A játék menetének, a szabályoknak a tisztázása

- A csoporttagoknak együtt kell megépítenie a koronát. Senki ne maradjon ki!
- A következő eszközöket használhatjátok: szivacs nudlik és ragasztószalag.
- A rendelkezésekre álló idő nyolc perc lesz.

c) A játék levezetése

- Átnyújtok minden eszközt a csoportoknak.
- Kezdhettek az építést! Nyolc perctek van.
- Az építés leállítása.

d) Értékelő beszélgetés

T: Nézzük meg minden csoport koronáit! Emeljünk ki mindegyikben valami ötletes dolgot!

Vv: *Jó, hogy itt ragasztották össze. Mi erre nem gondoltunk.*

T: Emlékezzetek vissza a korona készítésére, és válasszátok ki azt a pillanatot, ami jobb lett volna, ha nem történik meg!

Vv: *Nehéz volt megérteni egymás ötleteit. Mindenki máshogy akarta először.*

T: Most azt a pillanatot keressétek meg, ami a legemlékezetesebb volt, a legjobb rész az építés során.

Vv: *Amikor összeállt mindenki fejében a kép és könnyedén ment a munka.*

T: Minden csoport ügyesen dolgozott össze, jutalmul beragaszthattok a kártyátokba egy matricát a koronáról.

(9. számú melléklet)

Módszer:
tanítói közlés
Munkaforma:
frontális munka

Módszer:
tanítói közlés,
megbeszélés
Munkaforma:
frontális munka

Módszer:
tevékenykedtetés
Munkaforma:
csoportmunka

Módszer:
beszélgetés
Munkaforma:
frontális munka

2. Értékelő kör

Időkeret: 3 perc

A tanulókkal körben ülünk. Mindenki elmondhatja, hogy hogyan érezte magát. Mi tetszett neki a legjobban, mi volt nehéz számára. Megoszthatja gondolatait, aki szeretné.

T: Most mindenki mondja el milyen érzések, gondolatok kavarnak benne a mai közös óránkkal kapcsolatban.

Vv: *Nekem legjobban az irányítós játék tetszett, amikor elvittük az ajándékot Istvánnak.*

Módszer:
beszélgetés
Munkaforma:
frontális munka

A feldolgozott olvasmány:

István király ítélete

Messze földön emlegették István király igazságos ítéleteit, ezért idegen országokból is sokan eljöttek, hogy a szavát meghallgassák, és amit elrendelt, azt végrehajtsák.

Történt egyszer, hogy hatvan besenyő férfiú útnak indult, és Szent István király udvarába igyekezett. Ahogy illett, gazdag készülettel, sok ajándékkal indultak el, s nemsokára Bolgáriából Magyarországra érkeztek.

Ekkor az őrsegen álló magyar katonák, akiknek viaszból volt a lelkük, meglátták a besenyők megrakott szekereit, megrohanták a besenyőket, néhányat közülük karddal levágtak, másokat megsebesítettek, és a szekereket teljesen kifosztották. A sebesülteket félholtan az úton hagyták, ők maguk pedig széleseben elvágattak.

Amikor a besenyők magukhoz tértek, tanácskozni kezdtek, hogy mitévők legyenek. Végre úgy határoztak, hogy folytatják az utat, és István király ítéletére bízzák magukat.

Véresen, piszkosan álltak a király színe elé. Amikor pedig a király megszólította őket, mind odaborultak a lábához.

István király csodálkozva nézte a porlepett és véres alakokat, és azt kérdezte tőlük:

– Szóljatok, mi a bajotok oka.

– Ó, urunk – mondták –, mi a te ítéleted meghallgatására indultunk útnak, s lám, elvetemült katonák megtámadtak, és minden pénzünktől, vagyonunktól megfosztottak.

A király ezen nagyon felháborodott, de minthogy lelkében bölcs volt, felháborodását sem arcával, sem szavával nem mutatta, hanem indulatait megfékezte. De mindjárt parancsot adott, hogy azokat a katonákat, akik a rablásban részt vettek, meghatározott napon színe elé állítsák. Ez meg is történt.

A király szigorúan végigmérte a katonákat, és azt mondta nekik:

– Ti Istennek törvényét megszegtétek, ártatlan férfiakat meggyilkoltatok, az ország vendégeit kifosztottátok. Ahogy ti cselekedtetek, úgy cselekedjék az Isten veletek énelöttem. Aki a törvényt megszegi, meg kell azt büntetni.

Ahogy a halálos ítélet elhangzott, a katonák megragadták a rablókat, és az út mellett kettesével felakasztották őket.

István király a besenyőket bőségesen kárpótolta, minden veszteségüket megtérítette.

Mindezt azért cselekedte, mert Magyarországot minden külföldi menedékének szánta, olyan országnak, ahová mindenkinek szabad bejárása legyen, és senki a vendéget bántalmazni, sértegetni ne merészelje.

Lett is foganatja a király szavának: amíg ő uralkodott, egyetlen vendégnek nem görbült meg még a haja szála sem.

Lengyel Dénes alapján